

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS

PĀRSKATS

**„Par atklātajiem partiju finansēšanas pārkāpumiem
2005.gada pašvaldību vēlēšanās”**

2006.gads

POLITISKO ORGANIZĀCIJU (PARTIJU) DEKLARĀCIJU PĀRBAUŽU REZULTĀTI (pašvaldību vēlēšanas 2005.gadā)

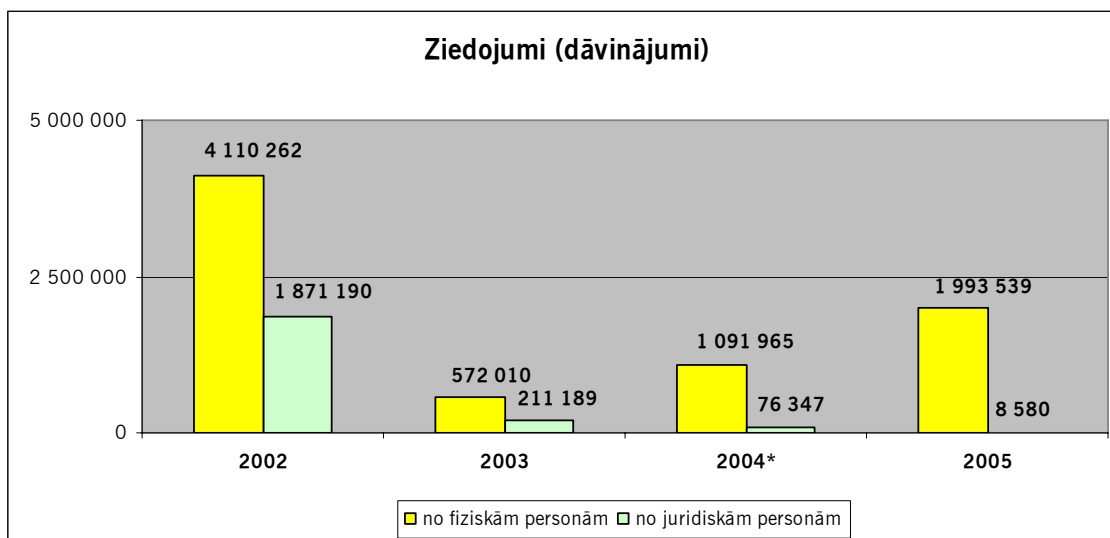
Politisko organizāciju finansēšanas jomā 2005.gads ir ļoti zīmīgs. Pirmkārt, ar to, ka notika pirmās pašvaldību vēlēšanas pēc 2004.gadā veiktajām būtiskajām izmaiņām likumdošanā, piemēram, Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā tika aizliegti juridisko personu ziedojumi partijām un noteikti ierobežojumi partiju priekšvēlēšanu izdevumiem.

Otrkārt, izvērtējot gan pērn, gan šogad notiekošās partiju priekšvēlēšanu kampaņas un tajās konstatētos pārkāpumus, tiks sagatavoti jauni priekšlikumi partiju finansēšanas sistēmas pilnveidošanai Latvijā. Svarīgākais likuma jauninājums būtu partijām noteikts pienākums ieskaitīt valsts budžetā finanšu līdzekļus, kas atbilst pārsniegtajam priekšvēlēšanu līdzekļu apmēram.

Pabeidzot saistībā ar 2005.gada pašvaldību vēlēšanām partiju iesniegto deklarāciju pārbaudi, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk - Birojs) sniedz pārskatu par atklātajiem pārkāpumiem un veiktajiem pasākumiem to novēršanai:

- no **52** partijām, kas piedalījās pašvaldību vēlēšanās 2005.gadā, **11** partijas sauktas pie administratīvās atbildības par deklarāciju savlaicīgu neiesniegšanu, uzliekot naudas sodus **3 100** latu apmērā.
- savukārt **25** partijas sauktas pie administratīvās atbildības par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijās (no tām 9 - arī par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu), uzliekot naudas sodus **42 810,39** latu apmērā;
- minētās **9** partijas pārsniegušas priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumus kopumā par **105 482,95** latiem;

2005.gadā, kad daudzas politiskās organizācijas (partijas) piedalījās pašvaldību vēlēšanās, partijām kopumā tika ziedots aptuveni divas reizes vairāk finanšu līdzekļu nekā iepriekšējā – 2004.gadā, kad notika Eiropas Parlamenta vēlēšanas (2004.gadā – 1 168 312 latu un 2005.gadā – 2 002 119 latu).

**POLITISKO ORGANIZĀCIJAS (PARTIJU) DEKLARĀCIJU
IESNIEGŠANAS KONTROLE**

Pašvaldību vēlēšanās 2005.gadā piedalījās kopumā 52 politiskās organizācijas (partijas). Nodrošinot deklarāciju iesniegšanas kārtības ievērošanu Birojs konstatēja, ka vēlēšanu deklarācijas savlaicīgi neiesniedza 10 partijas, Konservatīvā partija šo pārkāpumu izdarīja divas reizes.

Deklarāciju savlaicīgu neiesniegšana		Naudas sods (latos)
1)	„Mūsu Zeme”	300,00
2)	„Mēs – Olainei”	300,00
3)	Sporta partija	250,00
4)	Konservatīvā partija	250,00
5)	Savienība „Latgales sirds”	250,00
6)	Reformu savienība	250,00
7)	„Dzimtene”	250,00
8)	„Vidzemes apvienība”	250,00
9)	Konservatīvā partija	250,00
10)	Latvijas Jaunatnes partija	250,00
11)	Nacionālā Spēka Savienība	250,00
12)	Zemgales partija	250,00

Pat pēc vairākkārtējiem pieprasījumiem Sporta partija nav iesniegusi vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju. Par minēto Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasību nepildīšanu Birojs iesniedza tiesā prasību par Sporta partijas darbības apturēšanu.

ATKLĀTIE PĀRKĀPUMI PARTIJU PRIEKŠVĒLĒŠANU KAMPAŅU FINANSĒŠANĀ

Priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošana

Izvērtējot pašvaldību vēlēšanās piedalījušos politisko organizāciju (partiju) faktiski izlietos finanšu līdzekļus, Birojs konstatējis, ka saskaņā ar likumu atļauto priekšvēlēšanu izdevumu summu pārsniegušas deviņas partijas, no to tām četras partijas šo summu pārsniegušas vairāk par 5 000 latiem. Jāuzsver, ka naudas soda maksimālā robeža, saucot partiju pie administratīvās atbildības par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu ir 5000 latu.

Nr. p/k	Politiskās organizācijas (partijas) nosaukums	Saskaņā ar likumu atļautā priekšvēlēšanu izdevumu summa (latos)	Priekšvēlēšanu izdevumu summas pārsniegums	
			(latos)	(% no atļautā apjoma)
1)	Latvijas Pirmā partija	141 958,36	51 761,86	36,46
2)	Latvijas Zaļā partija	18 363,20	17 011,96	92,64
3)	„Latgales gaisma”	23 658,20	13 606,16	57,51
4)	TB/LNNK	159 103,80	10 232,86	6,43
5)	„Jaunais laiks”	174 025,00	4 274,40	2,46
6)	„Latvijai un Ventspilij”	4 140,80	3 215,39	77,65
7)	Latvijas Zemnieku savienība	46 146,00	2 656,00	5,76
8)	Tautas partija	167 014,00	2 340,31	1,40
9)	Liepājas partija	7 875,40	384,01	4,88
KOPĀ:			105 482,95	

Nepatiesu ziņu norādīšana deklarācijā

Partija	Pārbaudes laikā konstatēti izdevumi, kuri	
	ir atspoguļoti grāmatvedības uzskaitē, bet nav iekļauti vēlēšanu deklarācijā vai citi pārkāpumi	nav atspoguļoti grāmatvedības uzskaitē un nav iekļauti vēlēšanu deklarācijā
Apvienība „Tēvzemei un Brīvībai”/LNNK”		Reklāmas izdevumi 320,00 latu.
Bauskas rajona Nacionālā apvienība		Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 110,00 latu, t.sk. no aizdevuma veikta apmaks.
Latvijas Zemnieku savienība		Reklāmas izdevumi 1 353,17 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 1 304,80 lati, t.sk. apmaksu veica anonīmas personas – 4 120,00 latu un juridiskas personas - 187,41 lati.
Darba partija	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 464,00 lati.	Reklāmas izdevumi. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 240,80 latu, t.sk., reklāmas izdevumu summa nav zināma, to apmaksu veica anonīmas personas.
„Jaunais laiks”	Reklāmas izdevumi 203,07 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 13 164,00 lati.	Reklāmas izdevumi 606,33 lati.
„Jūrmala - mūsu mājas”	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 62,48 lati.	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 150,00 latu.
Konservatīvā partija	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 11,80 lati.	Reklāmas izdevumi 236,00 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 220,30 lati. Grāmatvedības kārtības nosacījumu neievērošana.
Kristīgi demokrātiskā savienība	Reklāmas izdevumi 127,70 lati.	Reklāmas izdevumi 674,46 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 571,45 lati, t.sk. apmaksu veica juridiskas personas - 338,08 lati.
„Latgales Gaisma”		Reklāmas izdevumi 12725,36 latu, t.sk. apmaksu veica juridiskas personas - 178,48 latu.
„Latvijai un Ventspilij”	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 3174,95 latu.	
Latvijas Nākotnes partija	Kasē saņemti ziedojumi 750,00 latu, kuri pārsniedz 100 latus.	
Latvijas Pirmā partija	Reklāma 7 282,96 latu.	Reklāmas izdevumi 8 584,18 latu, t.sk. apmaksu veica anonīmas personas – 232,64 latu un juridiskas personas – 4 042,68 latu.

Latvijas Sociāldemokrātiskā Strādnieku partija	Reklāmas izdevumi 5 084,08 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 4 630,27 lati.	Reklāmas izdevumi 802,22 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 70,00 latu.
Latvijas Sociālistiskā partija	Reklāmas izdevumi 92,48 lati.	Reklāmas izdevumi 451,94 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 371,70 lati.
Latvijas Zaļā partija		Reklāmas izdevumi 21 240,00 latu, t.sk. apmaksu veica juridiskas personas – 21 240,00 latu.
Liepājas partija	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 383,96 lati.	
„Mūsu zeme”		Reklāmas izdevumi 200,00 latu. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 420,00 latu.
„Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā”	Reklāmas izdevumi 1 002,82 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 118,00 lati.	Reklāmas izdevumi 62,16 lati, t.sk. apmaksu veica juridiskas personas – 62,16 lati.
"Dzimtene"		Reklāmas izdevumi 49,56 lati.
Savienība "Latvijas ceļš"	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 40,00 lati.	Reklāmas izdevumi 378,92 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 578,79 lati.
Sociāldemokrātu Savienība-SDS	Reklāmas izdevumi 147,26 lati.	Reklāmas izdevumi 147,26 lati.
Sporta un veselības partija	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 110,00 latu.	
Tautas partija	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 1 020,00 latu.	Reklāmas izdevumi 624,59 lati. Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 5 220,00 latu, t.sk. apmaksu veica anonīmas personas – 5 220,00 latu un juridiskas personas - 561,73 lati.
Tautas saskaņas partija		Reklāmas izdevumi 3 491,26 lati.
Vidzemes apvienība	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 130,00 latu.	Citi ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi 180,40 lati.

**ADMINISTRATĪVĀ ATBILDĪBA
PAR LIKUMA PRASĪBU NEIEVĒROŠANU**

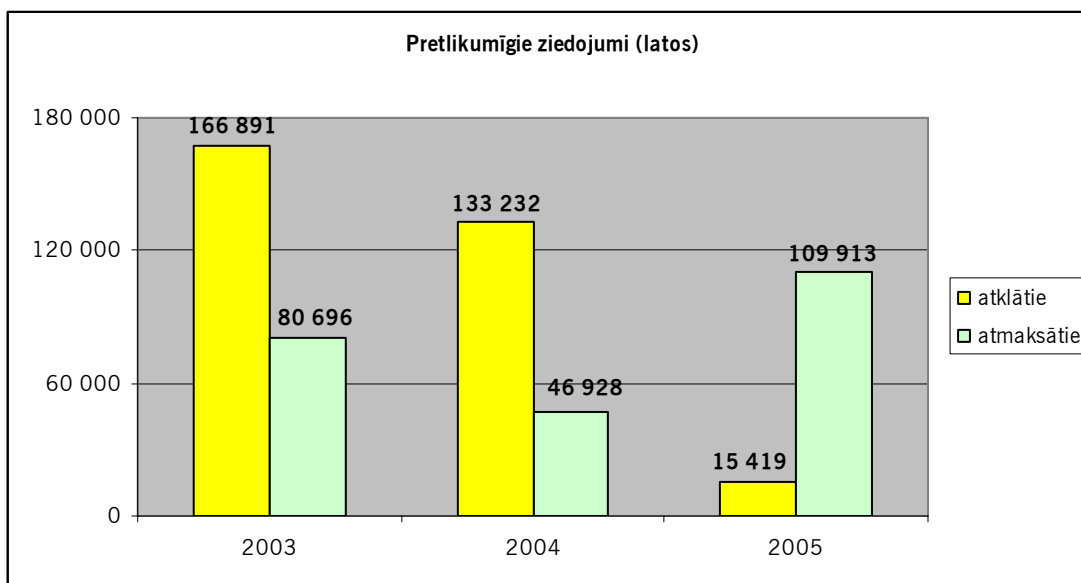
Nr. p/k	Politiskās organizācijas (partijas) nosaukums	Naudas sods (latos)
Par priekšvēlēšanu limita pārsniegšanu un nepatiesu ziņu sniegšanu		
1.	Latvijas Pirmā partija	5 000,00
2.	Latvijas Zaļā partija	5 000,00
3.	„Latgales gaisma”	5 000,00
4.	TB/LNNK	5 000,00
5.	„Jaunais laiks”	4 274,00
6.	„Latvijai un Ventspilij”	3 215,39
7.	Latvijas Zemnieku savienība	2 656,00
8.	Tautas partija	2 340,00
9.	Liepājas partija	500,00
Par nepatiesu ziņu sniegšanu		
10.	Darba partija	5 000,00
11.	Kristīgi demokrātiskā savienība	500,00
12.	Bauskas rajona Nacionālā apvienība	500,00
13.	Latvijas Nākotnes partija	500,00
14.	Tautas saskaņas partija	400,00
15.	Savienība „Latvijas ceļš”	300,00
16.	Konservatīvā partija	300,00
17.	Vidzemes apvienība	300,00
18.	„Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā”	275,00
19.	Sporta un veselības partija	250,00
20.	Latvijas Sociālistiskā partija	250,00
21.	Sociāldemokrātu savienība - SDS	250,00
22.	„Jūrmala – mūsu mājas”	250,00
23.	„Mūsu zeme”	300,00
24.	Latvijas Sociāldemokrātiskā Strādnieku partija	300,00
25.	„Dzimtene”	150,00

PRETLIKUMĪGI SAŅEMTO FINANŠU LĪDZEKĻU ATMAKSA

Veicot priekšvēlēšanu aģitācijas periodā partiju saņemto ziedojumu likumības un patiesuma pārbaudi, 6 partijām saskaņā ar likumu uzdots atmaksāt pretrunā ar likumu saņemtos ziedojumus **33 824,94** latu apmērā:

Nr. p/k	Nosaukums	Atmaksājамie finanšu līdzekļi (latos)	Lēmums, tā datums	Izpilde
1)	"Jaunais laiks"	4 400,00 2005.gada februārī saņemts ziedojums 4 400,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - no fiziskas personas, kas nav Latvijas pilsonis un nav persona, kurai saskaņā ar likumu ir tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi.	21.07.2005. uzdots atmaksāt līdz 2005.gada 29.augustam	Izpildīts 16.08.2005.
2)	"Latvijas ceļš"	110,00 2005.gada martā saņemts ziedojums 110,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - no fiziskas personas, kas sodīta par tīšu noziegumu tautsaimniecībā.	10.02.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 16.martam	Izpildīts 03.03.2006.
3)	Darba partija	13 000,00 2005.gada februārī un martā saņemti 3 ziedojumi 13 000,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - no 3 fiziskām personām, kas ziedoja kā starpnieki.	20.04.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 26.maijam	nav vēl termiņš
4)	"Sociāldemokrātu Savienība - SDS"	90,00 2005.gada janvārī saņemts ziedojums 90,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - no fiziskas personas, kas finansējusi politisko organizāciju no citas personas dāvinājuma.	20.04.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 26.maijam	nav vēl termiņš
5)	"Jaunais laiks"	6 114,94 2005.gada janvārī, februārī un martā saņemti 3 ziedojumi 6 114,94 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - 919,94 latu no fiziskas personas, kas ziedojuši finanšu līdzekļus, kuri nav gūti iepriekšējos trijos taksācijas gados un kuru veidi noteikti likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9.pantā, 5 195,00 latu no 2 fiziskām personām, kas ziedoja kā starpnieki.	21.04.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 27.maijam	nav vēl termiņš
6)	Bauskas rajona Nacionālā apvienība	110,00 2005.gada janvārī saņemts finansējums 110,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - fiziskas personas aizdevums.	20.04.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 27.maijam	nav vēl termiņš
7)	"Dzimtene"	1 000,00 2005.gada janvārī saņemts ziedojums 1 000,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota - no fiziskas personas, kas nav Latvijas pilsonis un nav persona, kurai saskaņā ar likumu ir tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi.	20.04.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 26.maijam	nav vēl termiņš
8)	"Dzimtene"	9 000,00 2005.gada februārī un martā saņemti 9 ziedojumi 9 000,00 latu no likumā neatļauta finansēšanas avota – 5 000,00 latu no 5 fiziskām personām neievērojot likumā noteikto skaidrā naudā veikto ziedojumu saņemšanas kārtību, kā arī izmantojot citas personas starpniecību, 2 000,00 latu no 2 fiziskām personām, kas ziedoja izmantojot citu personu starpniecību, 2 000,00 latu no 2 fiziskām personām, kuru identitātes dati tika izmantoti.	21.04.2006. uzdots atmaksāt līdz 2006.gada 30.maijam	nav vēl termiņš
KOPĀ:		33 824,94		

Trīs gadu laikā politiskajām organizācijām (partijām) pretrunā ar likumu ir ziedoti finanšu līdzekļi vairāk nekā 315 000 latu apmērā, tomēr ar katru nākamo gadu pretlikumīgi saņemto ziedojumu apjomam ir tendence samazināties. Atmaksāto finanšu līdzekļu apjoms pēdējā gada laikā būtiski palielinājies. Tādēļ, neatmaksāto finanšu līdzekļu īpatsvars ir būtiski samazinājies, sasniedzot 25% 2005.gadā. Valsts budžetā atmaksāti pretlikumīgi saņemtie finanšu līdzekļi (ziedojumi, dāvinājumi, biedru naudas un citi līdzekļi) kopumā **241 745,07** latu.

Plašāka informācija par partiju saņemtajiem ziedojumiem un iesniegtajām deklarācijām:
www.knab.gov.lv